

Fikri İŞİK
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Ankara

İstanbul, 24 Eylül 2014
Ref: HD/shk /14-1521

Sayın Bakanım,

Şirketlerimizin rekabet gücünün artırılabilmesinde iyi tasarlanmış ve doğru işleyen bir fikri haklar sistemi ve ilgili tüm tarafların katılımı ile oluşturulacak bütüncül bir mevzuatın varlığı esastır. Bu bağlamda, 62. Hükümet Programı'nda belirtildiği üzere önümüzdeki dönemde Patent Kanunu'nun yasalaşması, hedeflediğimiz yüksek katma değerli ihracata ulaşmamızda önemli bir rol oynayacaktır.

Halihazırda esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu tarafından güncellenen "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin görüşümüzü 15 Mayıs 2013 tarihinde ilgili makamlara iletmiştik. Görüşmeler neticesinde Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nca kabul edilen metin üzerinden güncellediğimiz TÜSİAD Önergeleri ekte değerlendirmenize arz edilmektedir.

21. yüzyılda sürdürülebilir kalkınmanın en temel bileşeni inovasyon kapasitesi açısından fikrin üretilmesi ve korunmasıdır. Bu noktadan hareketle TÜSİAD'ın bu alandaki her türlü çalışmaya katkı sağlamayı bir görev addettiğini belirtir, saygılar sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Haluk DİNÇER
Yönetim Kurulu Başkanı

Bilgi İçin:

Sayın Ersan ASLAN, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı

İbrahim Halil MAZICIOĞLU
Başkan
TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Ankara

İstanbul, 24 Eylül 2014
Ref: HD/shk /14-1521

Sayın MAZICIOĞLU,

Şirketlerimizin rekabet gücünün artırılabilmesinde iyi tasarlanmış ve doğru işleyen bir fikri haklar sistemi ve ilgili tüm tarafların katılımı ile oluşturulacak bütüncül bir mevzuatın varlığı esastır. Bu bağlamda, 62. Hükümet Programı'nda belirtildiği üzere önümüzdeki dönemde Patent Kanunu'nun yasalaşması, hedeflediğimiz yüksek katma değerli ihracata ulaşmamızda önemli bir rol oynayacaktır.

Halihazırda esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu tarafından güncellenen "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin görüşümüzü 15 Mayıs 2013 tarihinde ilgili makamlara iletmiştik. Görüşmeler neticesinde Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nca kabul edilen metin üzerinden güncellediğimiz TÜSİAD Önergeleri ekte değerlendirmenize arz edilmektedir.

21. yüzyılda sürdürülebilir kalkınmanın en temel bileşeni inovasyon kapasitesi açısından fikrin üretilmesi ve korunmasıdır. Bu noktadan hareketle TÜSİAD'ın bu alandaki her türlü çalışmaya katkı sağlamayı bir görev addettiğini belirtir, saygılar sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Haluk DİNÇER
Yönetim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Habip ASAN
Başkan
Türk Patent Enstitüsü
Ankara

İstanbul, 24 Eylül 2014
Ref: HD/shk /14-1521

Sayın ASAN,

Şirketlerimizin rekabet gücünün artırılabilmesinde iyi tasarlanmış ve doğru işleyen bir fikri haklar sistemi ve ilgili tüm tarafların katılımı ile oluşturulacak bütüncül bir mevzuatın varlığı esastır. Bu bağlamda, 62. Hükümet Programı'nda belirtildiği üzere önümüzdeki dönemde Patent Kanunu'nun yasalaşması, hedeflediğimiz yüksek katma değerli ihracata ulaşmamızda önemli bir rol oynayacaktır.

Halihazırda esas komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Alt Komisyonu tarafından güncellenen "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin görüşümüzü 15 Mayıs 2013 tarihinde ilgili makamlara iletmiştik. Görüşmeler neticesinde Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nca kabul edilen metin üzerinden güncellediğimiz TÜSİAD Önergeleri ekte değerlendirmenize arz edilmektedir.

21. yüzyılda sürdürülebilir kalkınmanın en temel bileşeni inovasyon kapasitesi açısından fikrin üretilmesi ve korunmasıdır. Bu noktadan hareketle TÜSİAD'ın bu alandaki her türlü çalışmaya katkı sağlamayı bir görev addettiğini belirtir, saygılar sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Haluk DİNÇER
Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 25'inci maddesinin 3'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 25 – (3)

“Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55'inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı **hukuk davası açmaya yetkilidir. Tecavüz eden, patent başvurusundan veya faydalı model başvurusundan ve kapsamlarından haberdar edilmişse başvurunun yayımlanmış olmasına bakılmaz. Tecavüz edenin kötü niyetli olduğuna mahkeme tarafından hükmolunursa yayımdan önce de tecavüzün varlığı kabul edilir. Ancak mahkeme, patent için 62/A maddenin üçüncü veya yedinci fıkralarında yapılan ilandan önce, faydalı model için faydalı model belgesinin verilmesine ilişkin kararın Bültende yayımlanmasından önce, öne sürülen iddiaların geçerliliğine ilişkin olarak karar veremez.**”

GEREKÇE

Tasarıda getirilen düzenleme şu şekildedir: “*Patent başvurusunun veya faydalı model başvurusunun 55 inci maddeye göre yayımlandığı tarihten itibaren, patent başvurusu veya faydalı model başvurusu sahibi, buluşa vaki tecavüzlerden dolayı tazminat davası açabilir. Başka herhangi bir talepte bulunamaz. Mahkeme patent veya faydalı model belgesi verilmesi işlemini ön sorun olarak kabul eder.*”

Ancak patent veya faydalı model başvurusu sahibinin söz konusu başvurusuna dayanarak hukuk davası dahi açma hakkını ortadan kaldıran yeni düzenleme patent alma sürecinin uzunluğu dikkate alındığında ihlale maruz kalan patent sahibi üretici için son derece olumsuz olacaktır. Bu düzenleme ile hakimın kötü niyetin net olarak kanıtlanabileceği durumlarda dahi takdir imkanı ortadan kaldırılmış ve başvurunun sağladığı haklar son derece sınırlandırılmıştır.

Mevcut KHK'nın 82'nci maddesine göre, patentlerin sahiplerine tanınan koruma patent başvurusu sahibi için de tanınmaktadır. Dolayısıyla Tasarı'da getirilen yapılan bu değişiklik, mevcut düzenleme ile çelişkili olduğu gibi, tecavüzü ve tecavüz suçunu caydırmak yerine bunlara teşvik etmektedir. Öte yandan sadece tazminat davasının açılabilmesine ilişkin önerinin de hukuken bir anlamı bulunmamaktadır. Zira tazminata hükmedilmesi içim önce tecavüze ilişkin bir hukuki tespiti ihtiyaç vardır. Bekletici mesele, ön mesele şartları Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlenmiştir, bunları hâkim takdir eder. Bu konuda da HMK'nın dışında, patent haklarını korumayan tam tersine sınırlayan bir düzenleme getirilmesi uygun değildir.

Bu sebeplerle maddenin yukarıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 27'inci maddesinin aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 27

551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 158'inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“156'ncı madde hükmüne göre, kendisine karşı açılan hükümsüzlük davası sonuçlanıncaya kadar, faydalı model belgesi sahibi, bu belge ile doğan haklarını, üçüncü kişilere karşı ileri süremez. Bu nedenle açılan davanın ve dava sonucunun sicile kayıt edilmesi ve ilgili bültende yayınlanması, ilgililerin Enstitü'ye başvurusu ile gerçekleşir. Faydalı model belgesi sahibinin tazminat talebi ile ilgili hakları saklıdır.”

GEREKÇE

554 sayılı KHK'nın iptal edilen madde 48/A hükmü için öngörülen düzenleme, Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesini tam karşılayamamaktadır. Zira maddenin ilk fıkrasında yer alan “ihlal etmek” ifadesi yeterli açıklığa sahip olmadığı gerekçesiyle, ceza kuralı yaratma tekniği bakımından eleştirilebilecektir. Tasarı'nın 27'nci maddesinde 48'inci madde düzenlemesine atıf yapılmakta olduğu söylenebilirse de, suç teşkil eden fiilin, atıf yoluyla belirlenmesi, genel olarak kabul gören bir düzenleme değildir. Bu nedenle, ilgili maddenin yukarıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 35'inci maddesinden “*veya Enstitü tarafından işbirliği protokolü yapılan diğer kuruluşlar*” ibaresinin çıkartılıp aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 35

551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Geçici Madde 2- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uyarınca Enstitü tarafından düzenlenmesi öngörülen araştırma ve inceleme raporlarının düzenlenmesi ve itirazların değerlendirilmesi, gerekli teşkilat kuruluncaya kadar, gerektiğinde milletlerarası niteliği tanınmış araştırma ve inceleme kuruluşları tarafından yapılır.”

GEREKÇE

Maddede “*Enstitü tarafından işbirliği protokolü yapılan diğer kuruluşlar*” ifadesi ile araştırma inceleme ofisleri dışında kalan kuruluşlar kastedilmiştir. Patent konusunda yetkinliği olmayan kuruluşların araştırma, inceleme veya itiraz sürecinde yetkili kılınması veya onlardan görüş alınması uygun değildir. Araştırma ve inceleme ofisleri dışında, patent konusunda yetkinliği olmayan kuruluşların araştırma, inceleme veya itiraz sürecinde yetkili kılınması veya onlardan görüş alınması, süreçleri son derece olumsuz etkileyecek ve patent kalitesini düşürebilecektir. Bu nedenle, ilgili ibarenin madde metninden çıkarılması önerilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 94'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 94

5000 sayılı Kanununun 30'uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sınai mülkiyet hakları ile ilgili danışmanlık yapma ve Enstitü nezdinde başvuru sahipleri adına işlem yapma yetkisinde olan gerçek veya tüzel kişiler; patent, faydalı model ve entegre devre topografyası konularında patent vekilleri, marka ve coğrafi işaret konularında marka vekilleri, tasarım konusunda ise hem patent vekilleri hem de marka vekilleridir.

Gerçek kişilerin patent vekili veya marka vekili olabilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- b) Fiil ehliyetine sahip bulunmak.
- c) Patent vekilliği için yükseköğretim kurumlarının mühendislik, eczacılık veya fen bilimleri ile ilgili bölümlerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak, marka vekilliği için en az dört yüksek lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının birinden mezun olmak.d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.
- e) Türkiye'de yerleşim yeri sahibi olmak.
- f) Patent vekilliği ve marka vekilliği sınavlarında başarılı olmak.
- g) Patent vekilliği veya marka vekilliği stajını başarıyla tamamlamış olmak.
- h) Enstitü tarafından tutulan Patent Vekilleri Siciline veya Marka Vekilleri Siciline kayıt olmak.

Tüzel kişi patent vekilinin veya marka vekilinin, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre limited veya anonim şirket şeklinde kurulması, işletme konusunun patent vekilliği veya marka vekilliği faaliyetini kapsamaması ve patent vekili veya marka vekili gerçek kişiler tarafından temsil edilmesi zorunludur. Gerçek kişi vekil, birden fazla tüzel kişi vekilin ortağı veya

çalışanı olsa dahi vekillik yetkisini sadece tek bir tüzel kişi vekili temsilen kullanabilir. Vekillik yetkisini bu şekilde kullananlar, gerçek kişi vekil olarak vekillik yapamaz. Gerçek kişi vekil, kişisel cezai sorumluluğu saklı kalmak şartıyla, temsil ettiği tüzel kişi vekille birlikte vekâlet verene karşı müteselsilen sorumludur.

Patent vekilliği ve marka vekilliği sınavları, iki yılda bir Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yapılır. Sınava, ikinci fıkranın (a), (b) (c), (d) ve (g) bentlerinde belirtilen şartları taşıyanlar kabul edilir.

Patent vekilliği veya marka vekilliği sınavını kazananlar, muvafakatini aldıkları patent vekilinin veya marka vekilinin yanında staj yaparlar. Yanında staj yapacağı bir patent vekilinin veya marka vekilinin muvafakatini alamayanlar, Enstitü tarafından belirlenecek bir patent vekilinin veya marka vekilinin yanında staj yapar. Bu durumda patent vekili veya marka vekili stajyeri kabule zorunludur. Patent vekilliği ve marka vekilliği stajları bir arada yapılabilir.

Patent vekilliği veya marka vekilliği sınavlarını kazanıp stajını başarıyla tamamlayanların, patent vekilliği yapabilmeleri için Patent Vekilleri Siciline, marka vekilliği yapabilmeleri için Marka Vekilleri Siciline kayıt olmaları **ve Patent ve Marka Vekilleri Meslek Birliği'ne üye olmaları** zorunludur. Sicil kayıt ve sicil kayıt yenilemede yaptırılması gereken Mesleki Sorumluluk Sigortasının süre ve miktarı Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Patent vekilliği ve marka vekilliği ile ilgili sınav, staj ve sicil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile patent vekilliğine ve marka vekilliğine ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Patent vekilliğine ve marka vekilliğine ilişkin sınav, belge düzenleme, sicil kayıt ve sicil kayıt yenileme ücretleri, Enstitü tarafından uygulamaya konulan ücret tarifesine ilişkin tebliğde yer alır.

Vekâlet konusunda, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun vekâlete ilişkin hükümleri uygulanır.”

GEREKÇE:

İlgili madde ile önerilen ilk değişiklik, stajın sınav öncesine alınmasıdır. Bugüne kadar ülkemizde salt sınavı geçmenin mesleğin ifası için yeterli olamadığı, vekillerin arzulan kalite seviyesine ulaşamadığı, ilgili tüm taraflarca kabul edilmekte olduğu için, sınava ilaveten staj sistemi getirilmektedir. Sektör, bu tespiti katılmakta ve staj sisteminin gerekli olduğunu kabul etmektedir. Ancak, önerilen sınav sonrası stajdır. Halbuki stajın amacı, aynı usta-çırak ilişkisinde olduğu gibi, öncelikle mesleki bilgi, birikim ve deneyimin aktarılması ve vekilliği bir meslek olarak benimseyenlerin sınava girmesini sağlamak olmalıdır. Bu sayede, hem sınava giren adayların kalitesi artacak, sınav sonucu alınacak vekillik belgesi, aynı zamanda, adayın bilgi ve deneyimini kanıtlayan bir belge olacaktır. Bu öneri ile stajın sınav öncesine alınması, Topluluk düzenlemeleri ile de uyum sağlayacaktır. Staj süresinin, marka ve patent vekilliği arasındaki altyapı, konu ve içerik farklılıkları nedeniyle, marka ve patent vekilleri için farklı olması söz konusu olabilir.

Diğer bir husus ise, Tasarı'da getirilen düzenleme şu şekildedir: “*Patent vekilliği ve marka vekilliği stajı yapanlara stajları süresince yanında staj yaptıkları patent vekili veya marka*

vekili tarafından aylık olarak en az asgari ücret üzerinden ücret ödenmesi zorunlu olup bunlar, stajları süresince 16/6/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalıdırlar.” Ancak, topluluk nezdinde de olduğu gibi, bu tür fiyat belirlemeleri rekabet hukuku esaslarına aykırı görülmektedir. Bu nedenle, asgari ücret ile bölümün Tasarı metninden çıkartılması önerilmektedir.

Önerilen üçüncü değişiklik, Patent ve Marka Vekilleri Birliği'ne kayıt olmanın zorunluluk olarak düzenlenmesine yöneliktir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda yer alan 95'inci maddenin Tasarı'dan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

GEREKÇE

Patent ve marka vekillerinin, TPE bünyesinde konumlandırılması ve vekillere ilişkin işlemlerin de TPE tarafından değerlendirilmesi doğru bir sistem değildir. Teorik olarak patent ve marka vekilleri ile TPE, sürecin farklı taraflarında yer almaktadır. Hakim ve savcılar ile avukatlar, yargı sisteminin farklı aktörleri olarak farklı hukuki düzenlemelere ve farklı kurumlara bağlı tutulmuşlar ise TPE ile marka ve patent vekillerinin de benzer bir şekilde konumlandırılması ve bu kişilerin seçilme ve faaliyetleri ile denetimlerinin de TPE dışında bağımsız bir Kurum tarafından gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu sebeple de bu düzenlemelerin 5000 sayılı Kanun ile düzenlenmesi uygun olmamaktadır. Bu nedenle, ilgili maddenin Tasarı metninden çıkarılması önerilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından kabul edilen 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na 96'ncı maddeden sonra gelmek üzere, aşağıda yer alan ilgili maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yeni Madde

5000 sayılı Kanun'un 31'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Patent ve Marka Vekilleri Birliği:

(1) Patent ve Marka Vekillerinin üye olacakları ve üyelerin ortak çıkarlarını korumak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak bu mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, bu meslek mensuplarının birbirleri, vekillerini yaptıkları sınai mülkiyet hakları sahipleri ve Türk Patent Enstitüsü ile olan ilişkilerinde ve ahlakını korumak ve ülkede sınai mülkiyet hakları ile ilgili faaliyetlerin gelişmesine yardımcı olmak maksadı ile özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğine sahip, kamu kurumu niteliğinde Patent ve Marka Vekilleri Birliği adı altında bir meslek kuruluşu kurmuştur.

(2) Patent ve Marka Vekilleri Birliği, kuruluş amacı ve ilgili Kanunlarda belirtilenler dışında hiçbir faaliyet göstermez, kendisine Kanunlarla verilen görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili olmayan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleyemez, siyasetle uğraşmaz, siyasi partiler, sendikalar ve derneklerle ortak hareket edemez, siyasi partilere maddi yardım yapamaz, onlarla siyasi ilişki ve işbirliği içinde bulunmaz, milletvekili ve mahalli idarelerin seçimlerinde belli adayları destekleyemez.

(3) Birliğin Görevleri:

- a) Mesleğin gelişmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,
- b) Meslek mensuplarının menfaatlerini, meslek ahlakı, düzen ve geleneklerini korumak,
- c) Mesleği ilgilendiren konularda yetkili mercilere görüş bildirmek,
- d) Uyulması zorunlu meslek kurallarını belirlemek,
- e) Ulusal ve uluslararası mesleki kuruluşlara üye olmak,uluslararası mesleki toplantılara katılmak,
- f) Türk Patent Enstitüsü'n'ce verilen diğer görevleri yapmak ve mesleki konularda resmi makamlarca istenilen bilgi ve görüşleri vermek,
- g) Kanunlarda verilen diğer görevleri yapmak ve mesleki konularda resmi makamlarca istenilen bilgi ve görüşleri vermek.

(4) Birliğin Gelirleri:

- a) Birliğe giriş ücreti,

- b) Yıllık üye aidatı,
- c) Yardım ve bağışlar,
- d) Diğer gelirler.

(5) Birliğin Organları:

- a) Genel Kurul,
- b) Yönetim Kurulu,
- c) Disiplin Kurulu,
- d) Denetleme Kurulu.

(6) Birliğin Genel Kurulu, Birliğin en yüksek organı olup, Birliğe kayıtlı bütün mensupların katılımıyla meydana gelir.

(7) Birlik Genel Kurulunun Görevleri:

- a) Birlik amaçlarının gerçekleştirilmesi için gereken karar ve tedbirleri almak,
- b) Birlik Yönetim Kurulu, Disiplin Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerini seçmek,
- c) Birlik için gerekli taşınmazların satın alınması veya mevcut taşınmazların satılması hususunda Yönetim ve Denetleme Kurulu üyeleri seçmek,
- d) Yönetim Kurulunca yapılacak teklifleri incelemek ve karara bağlamak,
- e) Meslek mensupları uyulması zorunlu mesleki kararlar alınması konusunda Birliğe tekliflerde bulunmak,
- f) Yıllık bütçeyi ve kesin hesapları tasdik etmek,
- g) Yönetim Kurulunu ibra etmek, gerektiğinde sorumlu görülenler hakkında disiplin soruşturmasına karar vermek,
- h) Birliğe üye olacak adayların giriş ücretlerini ve Birliğe Kayıtlı üyelerin yıllık aidatlarını tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirlemek,
- i) Birlik Yönetim Kurulunun çalışma raporunu incelemek, kabul etmek,
- j) Birlik görevlerine girilen diğer işleri gündeme dayanarak veya üyelerin teklifi üzerine inceleyip karara bağlamak,
- k) Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

(8) Birlik Yönetim Kurulu:

- a) Genel Kurulunca kendi üyeleri arasında iki yıl içinde seçilen beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur.
- b) Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasında gizli oyla bir başkan bir başka yardımcısı, bir muhasip ile birlik sekreterini seçer.
- c) Birliğin hukuki temsilcisi Yönetim Kurulu Başkanıdır.
- ç) Yönetim Kurulu asıl Üyeleri arasında boşalma olursa yedeklerden sırasıyla en fazla oy alanlar getirilir. Yeni üye ilk toplantıya çağrılır.
- d) Yönetim Kurulunun toplu olarak görevinden ayrılması veya asıl üye sayısının yarıdan aşağıya düşmesi ve yedeklerinin de kalmaması halinde Birlik, Genel Kurulu, Birlik denetçileri veya Türk Patent Enstitüsü tarafından olağanüstü toplantıya çağrılır ve düşen kurulların görev süresini tamamlamak üzere seçimler yapılır.

(9) Birlik Yönetim Kurulunun Görevleri:

- a) Birliğin bütçe teklifini düzenlemek ve bunu Genel Kurulun onayına sunmak,
- b) Birlik Genel Kuruluna çalışmalarını hakkında rapor vermek ve Genel Kurul kararlarını yerine getirmek,

- c) Birlik adına taşınır ve taşınmaz mal almak, satmak, ipotek etmek ve bunlar üzerinde her türlü aynı hak tesis etmek, kaldırmak gibi konularda Yönetim Kurulu Başkanına veya bir Yönetim Kurulu üyesine yetki vermek,
- d) İlgili mevzuatla verilmiş diğer işleri yapmak,
- e) Birlik Genel Kurulunu olagan ve olağanüstü toplantıya çağırarak.

(10) Birlik Disiplin Kurulu:

- a) Birlik Disiplin Kurulu, üç asil ve iki yedek üyeden oluşur.
- b) Disiplin Kurulu iki yıl için seçilir, süresi dolan üye yeniden seçilebilir.
- c) Üyeler kendi aralarında bir başkan seçerler. Üyelerin ayrılmaları halinde yerlerine en çok oy alan yedek üyeler getirilir.
- d) Başkanın bulunmadığı zamanlarda meslekte en kıdemli üye kurula başkanlık eder
- e) Birlik Disiplin Kurulunun kararlarına karşı tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde, Birlik Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir.

(11) Birlik Disiplin Kurulunun Görevleri:

- a) Disiplin Kurulunun görevleri, Birlik Yönetim Kurulunun disiplin soruşturması açılması kararı üzerine üyeler hakkında disiplin soruşturması yaparak disipline ilgili kararları ve cezaları vermek ve Kanunla verilen diğer yetkileri kullanmaktadır.
- b) Mesleğin onuruna aykırı eylem ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan veya görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan vekiller hakkında, patent ve marka vekillik hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi maksadı ile durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıdaki disiplin cezaları ile idari para cezası verilir:
  - 1) Uyarma; vekile mesleğinin icrasında ve davranışlarında daha dikkatli davranması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
  - 2) Kınama; vekile mesleğinin icrasında ve mesleki tutum ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.
  - 3) Geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma; meslekî sıfatı saklı kalmak şartıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere meslekî faaliyetten alıkoymadır.
  - 4) Meslekten çıkarma; mesleki faaliyetten süresiz olarak yasaklanmadır.
  - 5) Para cezası; Kınama ve geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası alanlar hakkında uygulanan idari yaptırımdır.
- c) Meslekî kurallara, mesleğin ilkelerine ve onuruna aykırı eylem ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdiği güveni sarsıcı harekette bulunan vekiller hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.
- ç) Görevini bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan veya kusurlu olarak yapan veya bu Kanunda yer alan mesleğin genel ilkelerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.
- d) Temsil yetkisini gerçeğe aykırı olarak kullandığı ilk defa tespit edilen ve bu konuda rapor düzenlenen vekiller hakkında geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma, bu eylem tekrar edip mahkeme kararıyla kesinleşmesi halinde de meslekten çıkarma cezası verilir.
- e) Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan vekile, her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir.
- f) Beş yıllık dönem içinde iki defa geçici olarak meslekî faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren eylemi yeniden işleyen vekiller hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.
- g) Kovuşturma ve hüküm tesisi disiplin soruşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel değildir.

ğ) Hakkında meslekten çıkarma kararı verilen tüzel kişi vekilleri temsile yetkili olup meslekten çıkarılma kararı verilmesinde sorumluluğu bulunanlar bir daha patent ve marka vekilliği yapamaz ve başka bir tüzel kişi vekilin denetçisi veya temsile yetkilisi olarak çalışamaz. Hakkında meslekten çıkarılma cezası gerektirebilecek nitelikteki bir işten dolayı soruşturma yapılan vekile, İcra Komitesi kararıyla, tedbir niteliğinde Geçici Olarak Mesleki Faaliyetten Alıkoyma uygulanabilir. Geçici Olarak Mesleki Faaliyetten Alıkoyma kararı, soruşturmanın durdurulmuş veya vekilliğe engel olmayan bir ceza verilmiş olması halinde kendiliğinden ortadan kalkacağı gibi bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olması durumunda da Yönetim Kurulu tarafından kaldırılır. Gerek Geçici Olarak Mesleki Faaliyetten Alıkoyma kararı, gerekse bu kararın kaldırılması ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara derhal bildirilir.

h) İlk kez kınama cezası verilen vekile yıllık aidat tutarının iki katı, ilk kez Geçici Olarak Mesleki Faaliyetten Alıkoyma cezası verilen vekile yıllık aidat tutarının üç katı idari para cezası uygulanır. Para cezası verilmesi ayrıca disiplin cezası verilmesini engellemez.

ı) Para cezaları, disiplin cezasını gerektiren aynı eylemin bir yıl içinde her tekrarında iki katı olarak uygulanır.

i) Bu Kanunda belirtilen para cezalarının miktarları her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 10.01.1961 tarih ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298'inci maddesi uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.

j) Bu Kanuna göre verilen para cezaları Birliğe gelir kaydedilir.

k) Vekiller hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez.

l) Disiplin soruşturmalarında, ileri sürülen konunun ilgiliye yazılı olarak bildirilmesi, savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on beş günlük bir süre tanınması zorunludur. Disiplin Kurulu'nun verdiği süre ve bu süre içinde vekilin yazılı talebi halinde yine Disiplin Kurulu'nca on günden az olmamak üzere verilmesi zorunlu ek bir süre içinde de savunmasını yazılı olarak yapmayanlar savunma hakkından vazgeçmiş sayılır.

m) Disiplin ve para cezaları gerekçeli olarak on beş gün içinde ilgisine bildirilir. İlgili, bu cezalara karşı bildirim tarihinden başlayan on beş gün içinde itiraz edebilir. Disiplin Kurulunun kararı üzerine ilgili, uyarma cezası hariç, disiplin ve para cezalarına ve ceza verilmeme kararlarına karşı idari yargı yoluna başvurabilir.

n) Disiplin cezaları kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır.

o) Disiplin işlem ve kararına konu oluşturacak bir eylemde bulunmuş vekil hakkında, aynı eylemden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış olması, disiplin soruşturması açılmasını ve disiplin cezası verilmesini engellemez.

ö) Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması nedeniyle aklanma hali dışında, aklanma ile sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin soruşturması açılması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin soruşturmasını gerektirir nitelikte olmasına bağlıdır.

p) Yönetim Kurulu, ihbar veya şikayet üzerine ya da davranışı doğrudan öğrenmesi halinde otuz gün içinde disiplin soruşturması açılması veya açılmaması hususunda karar vermek zorundadır. Yönetim Kurulunun disiplin soruşturması açılmamasına dair kararı kesindir.

r) Yönetim Kurulu soruşturma açılmasına dair kararda itibaren en çok iki ay içinde suç oluştuğuna kanaat getirerek ceza vermek veya suç oluşmadığına ve dolayısıyla ceza gerekmediğine ilişkin karar vermek zorundadır. Lüzumu halinde bu süre Yönetim Kurulu kararı ile uzatılabilir. Disiplin soruşturması en geç bir yıl içinde sonuçlandırılır.

s) Disiplin soruşturması her halde, eylem ve davranışın gerçekleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde açılmak zorundadır. Ceza davasına konu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin soruşturması açılması durumunda soruşturma, ceza mahkemesi kararının kesinleşme tarihinden itibaren bir yıl içinde de yapılabilir.

ş) Vekilin vekillikten ayrılması, vekilliği sırasındaki fiil ve davranışlarından dolayı disiplin soruşturması yapılmasına engel değildir. Bu hüküm vekillik stajı dönemi için de uygulanır.

t) Disiplin soruşturması açılması, disiplin suç ve cezalarının uygulanması, itirazlar, soruşturmacı tayini gibi hususlar Yönetim Kurulunun hazırlayacağı, Enstitünün görüşleri alınarak Birlik tarafından çıkarılacak Yönetmelikle düzenlenir.

(12) Birlik Denetleme Kurulu:

a) Genel Kurul üyeleri arasından iki yıl için seçilecek üç üyeden oluşur. Ayrıca bir yedek üye seçilir. Yönetim Kurulu üyeleri ile Disiplin Kurulu üyeleri Denetleme Kuruluna seçilemezler.

b) Denetleme Kurulu üyeleri ilk toplantılarında kendi aralarında bir başkan seçerler.

c) Denetleme Kurulu Birliğinin işlem ve hesaplarını denetlemek ve hususta Genel Kurula rapor vermekle görevlidir.

(13) Birliğin Genel, Yönetim, Disiplin ve Denetleme kurulunun toplantı zamanı, çalışma usul ve esasları ile diğer ihtiyari organları, üyeliğe girme, çıkma ve çıkarılma koşulları, yurtiçi ve yurtdışındaki kamu kurum ve kuruluşları gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile olan mali ilişkisi Enstitü'ce hazırlanıp Bakanlar kurulunca onaylanacak olan bir Tüzükle belirlenir.

GEREKÇE

Patent ve marka vekilliği, 544 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 19.06.1994 tarihinde kabulü ile birlikte ortaya çıkmış olup bu unvanlar, Türk Patent Enstitüsü'nün kuruluşundan bu yana yine Türk Patent Enstitüsü tarafından yapılan sınavlarla verilmektedir.

Vekillik müessesesi, sınai mülkiyet haklarının etkin biçimde korunması, sanayicilerin, ticaretle uğraşan kişi ve kuruluşların, araştırma-geliştirme faaliyeti yürütenlerin, sınai mülkiyet haklarından azami düzeyde yararlanmalarının sağlanması yönünden büyük bir önem arz etmektedir.

Türkiye'de 1995 yılında gerçekleştirilen köklü değişikliklerle yenilenen sınai mülkiyet sisteminin yerleşmesi ve gelişmesi için sınai mülkiyet hakları ile ilgili konularda temsil yetkisini kullanan vekillerin yetki ve sorumluluklarının ilgililer tarafından bilinmesi ve bu konuların yasal düzenleme altına alınması gerekmektedir.

Vekil olabilmenin koşulları 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 30'uncu maddesinde ve Türk Patent Enstitüsü Patent ve Marka Vekilleri Sınav ve Sicil Yönetmeliği'nde belirlenmiştir.

Bugün birçok ülkede de, patent vekilliği bir meslek olarak kabul edilmiş ve patent vekilleri birlikleri oluşturularak, bu birliklere ilişkin yasal düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Vekillerin yetki ve sorumlulukları, patent kurumları ile ilişkileri, ücretlere ilişkin düzenlemeler, birlikle kurum arasında arasındaki ilişkiler, disipline yönelik düzenlemeler gibi konular da bu yasal düzenlemeler içinde yer almıştır.

Türk Patent Enstitüsü'nün 1996 yılından bu yana gerçekleştirdiği sınavlar sonucu patent ve marka vekillerinin sayısı gün geçtikçe arttığından ve Türkiye'de de benzer bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğundan 5000 sayılı Kanun'da bu hususa yönelik bir değişiklik yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, AB müzakereleri Fikri Mülkiyet Hukuku faslı açılış kriteri eylem planının 4üncü maddesinde; *“patent ve marka vekillerinin işleyişini düzenleyici yasal çerçeve hazırlanması”* belirtilmektedir. 5000 sayılı Kanun'da yapılacak söz konusu düzenleme, aynı zamanda ülkemizin AB'ye uyum 2008 ulusal programının ilgili bölümünde yer alan, Türk Patent Enstitüsü'nün etkinliğinin ve kurumsal kapasitesinin artırılması hedefine de uyumludur.

Bu itibarla, 5000 sayılı Kanun'un patent ve marka vekillerine ilişkin 30'uncu maddesinden sonra gelmek üzere eklenen madde ile patent ve marka vekillerini bir tüzel kişilik altında toplayacak olan Patent ve Marka Vekilleri Birliği'nin oluşumu düzenlenmiştir.